Vergi və rüsumların elektron ödənişi...

Ölkədə nağdsız ödənişlərin əhatə dairəsi günü-gündən genişlənir. Bu sahənin inkişafına xidmət edən işlərin nəticəsi artıq hamımızın gündəlik həyatında hiss olunmaqdadır. Ötən illərlə müqayisədə indi nəinki paytaxtda, demək olar, respublikanın bütün ərazilərində nağdsız ödənişlərdən istifadə etmək mümkündür. İnternet üzərindən kommunal və digər xidmət haqlarının ödənilməsi isə nağdsız ödənişlərin əhatə dairəsinin genişlənməsindən xəbər verir. Bir ay öncə vergi və rüsumların internet vasitəsilə ödənilməsinə başlanılması, nağdsız ödənişlərin əhatə dairəsinin genişlənməsi vergi ödəyicilərinin vergi orqanları ilə təmasının azalması baxımından müsbət addım kimi qiymətləndirilir.

Yazımızda Nazirlər Kabinetinin «Elektron xidmət növlərinin Siyahısı»nın təsdiq edilməsi haqqında qərarında da yer alan vergi və rüsumların elektron formada ödənilməsi xidmətinə toxunacağıq. Belə ki, bu xidmət vergi ödəyiciləri tərəfindən vergi və rüsumların müasir ödəniş mexanizmlərindən istifadə etməklə elektron formada həyata keçirilir.

Xidmətin tətbiq edilməsi nəticəsində bir tədiyyə üzrə elektron ödənişin həyata keçirilməsi prosesi real vaxt rejimində cəmi 1-2 dəqiqə ərzində başa çatır. Xidmət ödənişlidir və onun həyata keçirilməsi nəticəsində vəsait kart sahibinin bank hesabından silinərək müvafiq xəzinədarlıq orqanında olan büdcə hesabına köçürülür. Aparılmış hər bir əməliyyat üzrə 30-60 saniyə ərzində real vaxt rejimində və elektron formada Vergilər Nazirliyinə məlumat ötürülür. Kart sahibindən aparılmış hər bir əməliyyata görə Mərkəzi Bankın Kütləvi Ödənişlər üzrə Mərkəzləşdirilmiş İnformasiya Sistemi (KÖMİS) ilə əməliyyatların aparılmasına dair Kollektiv Sazişlə tənzimlənən tarif əsasında avtomatik rejimdə müvafiq bank idarəsinin xeyrinə xidmət haqqı tutulur.

Əlavə edək ki, vergi və rüsumların elektron şəkildə ödənilməsi üçün sənəd tələb olunmur. Bu xidmətdən istifadə etmək üçün istifadəçi, sadəcə olaraq, ödəniş kartına malik olmalıdır. Sistemdə göstərilən interaktiv xidmətlər istifadəçilər üçün daim açıqdır və sistemə müraciət edilməsi hər hansı qaydada məhdudlaşdırıla bilməz.

Vergi və rüsumların elektron ödənişi üzrə sorğu elektron imzadan və ya vergi ödəyicisinə Vergilər Nazirliyi tərəfindən müqavilə əsasında verilmiş şifrə və paroldan istifadə edilməklə nazirliyin İnternet Vergi İdarəsi portalı üzərindən verilir. Vergi və rüsumların elektron ödənişi «elektron ödəmə» bölməsində aparılır. İstifadəçi «elektron ödəmə» düyməsini sıxdıqda sistem tərəfindən ekrana həmin tarixə onun büdcəyə olan borcu barədə məlumat daxil olur. İstifadəçi təsnifat kodunu seçərək ödəyəcəyi məbləği daxil edir və «ödə» düyməsini sıxır. Bu halda KÖMİS-in mühitinə keçid alınır və yeni ekran açılır. Ödəyici ödəniş kartının nömrəsinin ilk 6 rəqəmini yığaraq «ödəmək» düyməsini sıxır. Növbəti ekran formasında ödəyici ödəniş kartının nömrəsinin qalan hissəsini, kartın istifadə müddətinin bitmə tarixini, kartın növünü daxil edərək «təsdiq» düyməsini sıxır. Ekrana «ödəniş müvəffəqiyyətlə başa çatdı» xəbərdarlıq məlumatı verilir. Son mərhələdə ekrana aparılmış ödəniş üzrə mədaxil qəbzi çıxarılır. İstifadəçi qəbzi çap edə və yaxud elektron poçt ünvanına istiqamətləndirə bilər. Vergi və rüsumların elektron formada ödənilməsindən ödəniş kartının məlumatları yanlış olduqda, hesabda vəsait olmadıqda imtina edilir və sistem tərəfindən bu barədə istifadəçi interfeysi vasitəsilə ödəyiciyə müvafiq xəbərdarlıq olunur.

Xidmətin yerinə yetirilməsinə nəzarəti Vergilər Nazirliyinin və Mərkəzi Bankın aidiyyəti qurumları həyata keçirir və bu prosesdə yaranan hər hansı anlaşılmazlığın aradan qaldırılması və ya metodiki dəstəyin göstərilməsi məqsədilə «195» Telefon-məlumat xidməti və AVİS -in yardım masası fəaliyyət göstərir.

Aytən NƏBİYEVA